

MINISTER FINANSÓW
PT3-0602-379/26/BL/2006/MB7- 9115

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 8. 12. 06

nr. 6422 podpis.....

Warszawa, 06 grudnia 2006r.

SEKRETARIA

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 11. 12. 06

nr. 9313 podpis.....

Pan
Bogdan BORUSEWICZ
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z pismem Pana Marszałka z dnia 16 listopada 2006r. znak: BPS/DSK-043-718/06, przy którym zostało przesłane oświadczenie Pani Senator Mirosławy Nykiel, złożone podczas 21. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 listopada 2006r., w sprawie propozycji zmian przepisów o podatku od towarów i usług dotyczących opodatkowania podatkiem darowizn, uprzejmie informuję:

Z uregulowań w zakresie podatku od towarów i usług, wprowadzonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.) wynika, że przekazanie towarów bez wynagrodzenia (w szczególności darowizny) nie zawsze podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Przepisy ww. ustawy nie zakładają co do zasady opodatkowania podatkiem od towarów i usług darowizn towarów, jeżeli podatnik nie odliczył podatku naliczonego od nabycia towarów i usług związanych z tą darowizną.

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy z dnia 11 marca 2004r. opodatkowaniu tym podatkiem podlega przekazanie przez podatnika towarów bez wynagrodzenia, w szczególności darowizny towarów należących do jego przedsiębiorstwa na cele inne niż związane z prowadzonym przez niego przedsiębiorstwem wyłącznie wtedy, gdy podatnikowi przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego od tych czynności o kwotę podatku naliczonego w całości lub w części od zakupów związanych z tymi czynnościami.

Jeśli zatem podatnikowi przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu towaru, to przekazanie tego towaru w formie darowizny, oznacza konieczność naliczenia podatku należnego od tej czynności. Powyższe rozwiązanie przyjęte w przepisach ustawy o podatku od towarów i usług wynika z podstawowych zasad podatku od towarów i usług tj. powszechności opodatkowania i jego neutralności, jak również z samej konstrukcji podatku VAT opierającej się w istocie na opodatkowaniu konsumpcji.

Odstąpienie zatem od obowiązku naliczenia podatku należnego w sytuacji gdy podatnik odliczył podatek naliczony przy nabyciu towaru będącego przedmiotem darowizny oznaczałoby, iż faktycznie konsumpcja nie byłaby obciążona podatkiem, co stałoby w sprzeczności z ww. zasadami i konstrukcją podatku VAT.

Wskazać również należy, że z uwagi na charakter podatku od towarów i usług nie może być on wykorzystywany do tworzenia określonych preferencji podatkowych, łamiących konstrukcję tego podatku.

Pragnę również zaznaczyć, że w sensie ekonomicznym, uwzględniając zasady określania podstawy opodatkowania przy darowiznie towarów, podatek od towarów i usług naliczony od darowizny towarów, co do zasady nie obciąża darczyńcy, w sytuacji gdy odliczył on podatek od towarów i usług zawarty w zakupach związanych z tą darowizną.

Jednocześnie uprzejmie informuję Panią Senator, iż obowiązujące przepisy prawa podatkowego, w odniesieniu do opodatkowania podatkiem od towarów i usług darowizn, zawarte w ustawie o podatku od towarów i usług, odpowiadają w swej istocie przepisom Szóstej Dyrektywy Rady z dnia 17 maja 1977r. w sprawie harmonizacji przepisów państw członkowskich dotyczących podatków obrotowych - wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (77/388/EEC, z późn. zm.). Polska jako członek Unii Europejskiej zobowiązana jest do przestrzegania przepisów określonych w ww. Dyrektywie Rady.

Ponadto uprzejmie informuję Panią Senator, że aktualnie prowadzone są analizy nad możliwością wprowadzenia regulacji, które w ramach prawa Unii Europejskiej oraz praktyk stosowanych w innych państwach członkowskich pozwoliłyby na ewentualne zmiany w zakresie stosowania przepisów o podatku od towarów i usług w odniesieniu do darowizn (w szczególności darowizn żywności), przy uwzględnieniu zasad umożliwiających przede wszystkim kontrolę prawidłowości rozliczeń podatkowych.

Odnosnie informacji zawartej w oświadczeniu Pani Senator, iż urzędnicy sugerowali darczyńcom sporządzanie fałszywych dokumentów stwierdzających na przykład zniszczenie żywności lub innych dóbr, które ktoś chce podarować potrzebującym, uprzejmie informuję Panią Senator, iż jeżeli są znane Pani Senator takie przypadki powinny być one zgłaszane właściwym organom uprawnionym do zbadania czy istnieją przesłanki do wszczęcia postępowania w sprawie popełnienia przestępstwa. W przeciwnym razie wyciąganie takich wniosków może niesłusznie i w sposób nieusprawiedliwiony godzić w dobre imię urzędnika państwowego.

Odnosząc się do przedstawionej przez Panią Senator propozycji, dokumentowania darowizn specjalnymi fakturami VAT, uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 108 ust. 1 ww. ustawy z dnia 11 marca 2004r. w przypadku gdy osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej lub osoba fizyczna wystawi fakturę, w której wykaże kwotę podatku, jest obowiązana do jego zapłaty.

Powyższa regulacja, przenosząc na grunt prawa krajowego postanowienia zawarte w Szóstej Dyrektywie Rady z dnia 17 maja 1977r., zobowiązuje wystawcę faktury do zapłaty wykazanej w niej kwoty podatku, niezależnie od okoliczności wystawienia takiej faktury. Zatem każda faktura potwierdzająca dokonanie darowizny towarów z wykazaną kwotą podatku, rodzi obowiązek zapłaty tego podatku.

Trudno odnieść się natomiast do tej części propozycji Pani Senator, w której zakłada się odprowadzanie podatku „do urzędu skarbowego jedynie w przypadku, gdyby obdarowanemu nie przysługiwało prawo do zwolnienia podmiotowego z podatku od darowizny”.

Należy bowiem zauważyć, iż zwolnienie podmiotowe dotyczy czynności wykonywanych przez podatnika tzn. dokonywanej przez niego dostawy towarów lub świadczenia usług (vide art. 113 cyt. ustawy oraz art. 24 Szóstej Dyrektywy), a nie nabywanych przez tego podatnika towarów lub usług. Szczególna konstrukcja zwolnienia podmiotowego zaproponowana przez Panią Senator nie znajduje uzasadnienia w przepisach Szóstej Dyrektywy, którą Polska jako państwo członkowskie musi przestrzegać i budzi również wątpliwości co do ewentualnego zakresu jego stosowania.

Chciałbym również wskazać, że zaproponowane przez Panią Senator rozwiązanie, w którym darczyńca miałby obowiązek uzyskania od obdarowanego stosownego zaświadczenia mogłoby sprzyjać powstawaniu nadużyć w zakresie podatku od towarów i usług jak również rodziłoby pytania o zakres ponoszenia odpowiedzialności darczyńcy w sytuacji nieprawdziwych zaświadczeń (czy byłby on obowiązany do odprowadzania podatku VAT).

Reasumując należy stwierdzić, iż uwzględniając obecnie obowiązujące rozwiązania w zakresie podatku od towarów i usług dotyczące darowizn towarów, które dla podatnika VAT są co do zasady neutralne, brak jest podstaw do przyjęcia proponowanych przez Panią Senator rozwiązań, w szczególności w kontekście poważnych zastrzeżeń co do ich zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,
Z upoważnienia Ministra Finansów
PÓDSEKRETARZ STANU
Dominik
Jacek Dominik